

Opbouw tarieven Wmo Begeleiding 2023 T.b.v. gemeente Deventer

Auteur(s) Ilco Toebe
Nico Dam
Opdrachtgever Gemeente Deventer
Kenmerk IT/22/0617/ctwmodev
Publicatiedatum 2 mei 2022

© Bureau HHM



Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	De gehanteerde aanpak.....	4
2.	Kostprijsmodel	5
2.1	Beschrijving van parameters	5
2.2	Maandsalaris en inschaling.....	6
2.3	Opslagen.....	8
2.4	Sociale Lasten.....	8
2.5	Opslag overhead	9
2.6	Productiviteit	10
2.7	Risico-opslag.....	11
2.8	Vervoer.....	11
2.9	Overige kosten	12
2.10	Indexatie 2024 en daarna.....	14
	Bijlage 1: Definities overhead in het sociaal domein	16
	Bijlage 2: Opbouw ORT.....	17

Disclaimer!

Deze notitie is opgesteld als onderdeel van het proces om te komen tot reële tarieven voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen in Deventer vanaf 2023. In deze notitie zijn conceptwaarden beschreven die ter consultatie worden voorgelegd aan de plaatselijke zorgaanbieders. Na consultatie wordt een advies opgesteld. Uiteindelijk besluit het College van Burgemeester & Wethouders van Deventer over de definitieve tarieven. Aan de inhoud van deze notitie kunnen geen rechten worden ontleend. Ook maken we een voorbehoud in verband met mogelijke schrijffouten.

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergronden bij de gevolgde aanpak om tot een adviestarieven voor maatwerkvoorzieningen in de Wmo in de gemeente Deventer.

1.1 Aanleiding

De nieuwe (open house) aanbesteding moet leiden tot vernieuwing van de contracten met de aanbieders van de Wmo begeleiding vanaf 1 januari 2023. Daarbij zijn de diensten die deel uitmaken van de contracten ook herzien. Het gaat om de volgende diensten (producten):

- 1.1 Persoonlijke ondersteuning licht
- 1.2 Persoonlijke ondersteuning basis
- 1.3 Persoonlijke ondersteuning basis plus
- 2.1 Ondersteuning activiteit licht
- 2.2 Ondersteuning activiteit basis
- 2.3 Ondersteuning activiteit basis plus
- 3.1 Ondersteuning schoon huis
- 3.2 Regie bij het huishouden
- 4 Persoonlijke Verzorging (vervalt vanaf 2023)
- 5 Respijtopvang
- 6 Vraagverheldering
- 7 Vraagverheldering & stabilisatie
- 8 Directe ondersteuning

Op verzoek van de gemeente Deventer begeleidt bureau HHM een traject om te komen tot reële tarieven voor deze diensten (producten). Deze notitie is opgesteld op basis van tal van eerder door ons uitgevoerde kostprijs-onderzoeken en diverse (landelijke) benchmarkrapporten. Daarbij is gezocht naar een vertaling van de beschrijving van de diensten (producten) die de gemeente gaat hanteren, naar een reële invulling op de verschillende kostprijs-elementen (zie hierna). Ook is gebruik gemaakt van de uitkomsten van een uitvraag naar de opbouw van de tarieven die in 2019 in Deventer is gehouden en van de opbrengsten van een consultatieronde die eerder in het voorjaar van 2022 in Deventer werd georganiseerd.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wmo (AMvB reële tarieven) verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In dit wettelijk kader is een lijst opgenomen van kostprijsselementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio.

Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten. Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces naar/met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt marktconsultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van het proces om tot reële tarieven te komen, hiermee wordt inzicht in de regionale uitvoeringspraktijk verkregen.

1.3 De gehanteerde aanpak

Om uiteindelijk tot adviestarieven te komen, doorlopen we de volgende stappen:

- 1) Op basis van de documentatie uit Deventer over de verschillende diensten (producten) hebben we een eerste uitwerking gemaakt van het kostprijsmodel (zie hierna) en deze notitie opgesteld. Hierbij hebben we gezocht naar een reële opbouw van de verschillende producten in parameterwaarden, niet om de uiteindelijke tarieven. We hebben tevens gebruik gemaakt van landelijke benchmarks en van uitkomsten van vergelijkbare trajecten voor andere gemeenten.
- 2) In een ambtelijke werksessie is gesproken over de verschillende te maken keuzes rond de opbouw van het kostprijsmodel als vertaling van de

(aangepaste) productomschrijvingen. Op basis daarvan is een eerste versie van deze notitie bijgesteld.

- 3) Deze notitie wordt op 18 mei gepubliceerd met de overige inkoopdocumenten en is daarmee beschikbaar voor alle gegadigden voor het open house contract voor de Wmo in Deventer.
- 4) In het kader van de inkoop kunnen aanbieders tot 31 mei vragen stellen, reacties aandragen en eventueel (onderbouwde) voorstellen doen voor aanpassing van een of meer parameterwaarden.
- 5) Na afloop van de reflectietermijn worden de reacties geanalyseerd en beoordeeld. Op basis van de reacties van de aanbieders kunnen elementen uit deze notitie en de verschillende parameterwaarden worden aangepast.
- 6) Tijdens een bijeenkomst op 9 juni geven we toelichting op de ontvangen vragen, opmerkingen en suggesties. In die bijeenkomst laten we tevens zien op welke wijze de opbouw van de tarieven is aangepast. Dit kan in de bijeenkomst opnieuw van commentaar worden voorzien door de aanbieders.
- 7) Daarna wordt een definitieve rapportage opgesteld. De dan definitieve waarden op de verschillende kostprijsselementen worden vertaald in een rekenmodel (dat aan de gemeente beschikbaar wordt gesteld) waarmee de adviestarieven worden berekend.
- 8) Uiteindelijk worden de definitieve tarieven vastgesteld door College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer.

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat voor de gemeente Deventer is gehanteerd.

2.1 Beschrijving van parameters

Om te komen tot reële tarieven die alle kosten bij de verschillende diensten (producten) omvatten, hebben we gebruik gemaakt van onderstaand kostprijsmodel. Bij elk van de parameters geven we in de navolgende paragrafen een beschrijving van de waarden die we voor Wmo begeleiding in de gemeente Deventer voorstellen.

Parameter	Omschrijving
Inschaling (1)	Dit betreft zowel de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen (2)	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, en eindejaarsuitkering.
Sociale lasten (3)	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte sociale verzekeringen, pensioenpremie, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Overhead (4)	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/ declarabiliteit (5)	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit

Parameter	Omschrijving
	bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag (6)	Ook wordt een opslag toegevoegd voor de financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten (7)	Voor sommige Wmo-producten gelden er aanvullende kosten. Bijvoorbeeld de kosten van de locaties voor daginvulling.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een belangrijk aandachtspunt bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij het bieden van Wmo begeleiding!

2.2 Maandsalaris en inschaling

De tarieven worden opgebouwd vanuit de professional die de gevraagde inzet (ondersteuning, behandeling) levert. Dit kunnen verschillende typen professionals betreffen, die vanuit meerdere cao's worden ingeschaald.

Cao-mix

Uit de praktijk blijkt dat er verschillende cao's van toepassing zijn bij de uitvoering van de diensten voor de Wmo. Wij gaan uit van een **gelijke verdeling** tussen de cao's die in de Wmo aan de orde kunnen zijn:

- Cao VVT: Verpleeg, Verzorgingshuizen en Thuiszorg
- Cao GGZ: Geestelijke Gezondheidszorg
- Cao GHZ: Gehandicaptenzorg
- Cao SW: Sociaal Werk

Salarisniveau

Bij de verschillende diensten (producten) kunnen medewerkers worden ingezet met een verschillend opleidingsniveau en bijpassend salaris. Op grond van de productbeschrijvingen van de regio constateren we dat inzet op MBO en HBO niveau aan de orde is. In de volgende tabel geven we aan welke salarisschalen uit de vier cao's hierbij volgens ons van toepassing zijn.

Cao's niveau	Cao GGZ, cao GHZ, cao VVT	Cao SW
Huishoudelijk	HbH-schaal (alleen cao VVT)	-
MBO (niveau 2)	FWG20 (50%) en FWG25 (50%)	Schaal 3 (100%)
MBO (niveau 3)	FWG30 (50%) en FWG35 (50%)	schaal 4 (50%) en schaal 5 (50%)
MBO (niveau 4)	FWG40 (50%) en FWG45 (50%)	schaal 6 (50%) en schaal 7 (50%)
HBO	FWG50 (80%) en FWG55 (20%)	schaal 8 (80%) en schaal 9 (20%)

Tabel 2: Inschaling per opleidingsniveau per cao voor professionals in Wmo begeleiding in gemeente Deventer

Bron:

Deze indeling is gebaseerd op analyse van personeelsadvertenties, functieboeken bij de verschillende cao's en uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders.

Inschaling

Omdat niet elke hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **90% van het maximum**, dat is het salaris dat hoort bij de hoogste (reguliere) trede van de aangegeven salarisschaal. Daarmee komt het rekensalaris in het tarief uit onder het derde kwartiel van elke salarisschaal, dat wil zeggen in de buurt van trede 6 a 7 op een salarisschaal met 10 periodieken.

Hierop is één uitzondering van toepassing. Bij de functie 'Regie bij het Huishouden' gaan we uit van **95%** van het maximum van de HbH-schaal. Dit omdat in de beschrijving van deze functie wordt uitgegaan van een medewerker die op basis van ervaring over specifieke competenties en vaardigheden die nodig zijn het huishouden te kunnen regisseren. Omdat wij veronderstellen dat dit op basis van ervaring tot stand komt, is een hogere gemiddelde inschaling aan de orde.

Bron:

Door KPMG werd in 2014 geconstateerd dat een gemiddeld salaris ergens tussen 90 en 95% van het maximum van de salarisschaal ligt. Dit na een breed onderzoek bij aanbieders naar de interne kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 naar de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. In Deventer is in de afgelopen jaren niet gewerkt met eisen ten aanzien van de personele inzet. Dit mede omdat daarmee ruimte wordt geboden voor de inzet van ervaringsdeskundigen. Op grond van de informatie uit Deventer denken wij dat een inschaling van 90% een reële inschatting geeft van het salarisoniveau in de Wmo in Deventer. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden. Hoewel het onderliggend onderzoek al een aantal jaar oud is, vormt deze uitkomst naar onze overtuiging nog altijd een goede bron voor de inschatting voor het gemiddelde salaris.

Prijspeil 2022

Om het kostprijsmodel met een actueel salaris te kunnen vullen, kijken we naar de betreffende cao's. Op dit moment zijn alle cao's 'afgelopen' en zijn de salarisbedragen derhalve niet actueel. Hoewel in enkele branches inmiddels een onderhandelaarsakkoord bestaat, zijn er nog geen nieuwe cao's. Om die

reden stellen we een index voor om de salarisbedragen zoals die op 1 januari 2022 van toepassing zijn te vertalen naar het prijspeil voor heel 2022. We kiezen voor toepassing van de OVA voor 2022. Dat betreft de overheidsbijdrage in de ontwikkeling van de arbeidskosten, aangezien daar alle bekende factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van salarissen in verwerkt is. Deze OVA is voor 2022 vastgesteld op 2,74%, waarbij vanwege een akkoord tussen regering en bonden een extra opslag van 1,13% is toegevoegd voor aanpassing van salarissen in de zorgsector. Derhalve hanteren we een index voor heel 2022 van **3,87%** op de salarissen die op 1 januari 2022 van toepassing zijn.

Voor de indexatie naar 2023 en volgende jaren, hanteert de gemeente Deventer een methodiek die in de verordening Maatschappelijke Ondersteuning is vastgelegd.

Bron:

Voor de OVA kijken we op [website van de NZa](#) met het prijsindexcijfer voor personele kosten.

Functiemix

Tot slot kijken we welk functieniveau van toepassing is bij de verschillende diensten (producten) die bij Wmo begeleiding in de gemeente Deventer van toepassing zijn.

Dienst (product)	MBO-2	MBO-3	MBO-4	HBO
1.1 Persoonlijke Ondersteuning Licht		60%	40%	
1.2 Persoonlijke Ondersteuning Basis			100%	
1.3 Persoonlijke Ondersteuning Plus			60%	40%
2.1 Ondersteuning Activiteiten Licht		60%	40%	

Dienst (product)	MBO-2	MBO-3	MBO-4	HBO
2.2 Ondersteuning Activiteiten Basis			100%	
2.3 Ondersteuning Activiteiten Plus			60%	40%
3.1 Ondersteuning Schoon Huis	100% HbH schaal			
3.2 Regie bij het Huishouden	100% HbH schaal			
4. Persoonlijke Verzorging (geschrapt)	nvt			
5. Respijtopvang		60%	40%	
6. Vraagverheldering	= Persoonlijke Ondersteuning Plus			
7. Vraagverheldering & stabilisatie	= Persoonlijke Ondersteuning Plus			
8. Directe ondersteuning	= Persoonlijke Ondersteuning Plus			

Tabel 3: Uitwerking functiemix de Wmo voorzieningen in de gemeente Deventer

Bron:

Deze indeling is gebaseerd op de productomschrijvingen van de gemeente en de uitkomsten van de uitvraag in 2019. Daarnaast is gebruik gemaakt van uitkomst van vergelijkbare producten bij Wmo begeleiding elders in het land.

2.3 Opslagen

De opslagen over het rekensalaris worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,33%	Dit is in alle cao's gelijk.
ORT	0%	Niet van toepassing

Tabel 4: Uitwerking van de opslagen in de Wmo-tarieven

Bij de Wmo begeleidingsproducten in de gemeente Deventer is er geen Onregelmatigheidstoeslag van toepassing, aangezien de diensten in niet in de late avond en/of nachtelijke uren worden aangeboden.

2.4 Sociale Lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages. De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB, 2020) heeft geleid tot differentiatie in de premies voor de WW. We rekenen met de aanname dat 85% van de medewerkers van de zorgaanbieders een aanstelling voor onbepaalde tijd heeft. Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de zorg hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van de volgende aspecten:

- de inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever (gebaseerd op de verhouding vast/flex);
- de inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- hoogte van de vergoeding is een derde van een maandsalaris per volledig gewerkt jaar, dat is $(1/3/12 =) 2,78\%$.

Vanaf dit jaar wordt bij het bepalen van de sociale premies onderscheid gemaakt naar grote en kleine organisaties. Omdat wij geen specifieke

informatie hebben over de partijen in de gemeente Deventer, gaan wij uit van een verdeling van 85% grote organisaties (met >25 fte), waarvoor een hogere premie wordt vastgesteld en 15% kleine organisaties (t/m 25 fte). De werkgeverspremies komen daarmee uit op een totaal van **percentage 18,91%** (zie tabel 5).

Component sociale lasten		Percentage 2022
WAO/IVA/WGA incl. toeslag kinderopvang, KLEIN	25%	5,99%
WAO/IVA/WGA incl. toeslag kinderopvang, GROOT	75%	7,55%
WW premie (Awf) laag (onbepaalde tijd)	85%	2,70%
WW premie (Awf) hoog (flex)	15%	7,70%
ZVW premie werkgever		6,75%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,41%
Transitievergoeding (2,78% * 1/3 * 15%)		0,14%
TOTAAL opslag sociale lasten		18,91%

Tabel 5: Opbouw sociale lasten

Daarnaast wordt een pensioenpremie toegevoegd, gebaseerd op het percentage dat Pensioenfond Zorg en Welzijn (PFZW) vanaf 2022 toepast. De pensioenpremie is een combinatie van de premie voor het ouderdomspensioen (OP) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AP). De helft van de totale premie komt voor rekening van de werkgever. Dit leidt tot een bijdrage voor pensioenlasten voor de verschillende professionals van **gemiddeld 8,4%**.

2.5 Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Naast deze grote verschillen tussen organisaties, worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de volgende definities van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend (zie ook bijlage 1 voor een uitvoeriger beschrijving).

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een inwoner om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding te kunnen voorzien.

Personele Overhead

Niet- cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel); inclusief een opslag voor andere personeelskosten (zoals reiskosten woon-werkverkeer, opleidingskosten, kosten werving & selectie).

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.). Hieronder verstaan we niet de kosten voor de locaties waar cliënten wonen en dagbesteding krijgen. Ook de cliëntgebonden hotelmatige kosten zijn hierbij niet inbegrepen; die volgen later in de paragraaf overige kosten.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente Deventer in de tarieven voor de producten gerelateerd aan ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging en respijtzorg gerekend met **30%**. Voor de producten 'Ondersteuning schoon huis' en 'Regie bij huishouden' komt de opslag voor de overhead in Deventer uit op **15%**. Deze percentages zijn door Deventer gehanteerd als opslag op de kosten van het personeel in de uitvoering. Wij zien geen aanleiding deze opslagen te wijzigen, aangezien deze percentages in veel andere regio's worden toegepast bij de reële Wmo-tarieven.

2.6 Productiviteit

De basis voor de productiviteit is de inzet die in contact met de cliënt wordt geleverd. Deze 'direct cliëntgebonden inzet' wordt doorgaans face-to-face geleverd, maar dit kan inmiddels ook deels worden overgenomen door 'ear-to-ear' en/of 'screen-to-screen' geboden inzet.

In tabel 6 laten we de opbouw van de productiviteit zien voor de verschillende varianten waarin de ondersteuning wordt geboden. Daarbij is het aantal productieve uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (1.878) verminderd met de feest- en verlofdagen, ziekteverzuim en niet-clientgebonden uren.

Onderdeel	Uren Dagbesteding	Uren Begeleiding	Uren Huishouden
Basis uren per fte per jaar	1.878	1.878	1.878
AF: Verlof vakantie, feestdagen	260	260	244
AF: Ziekteverzuim	126	126	126
Werkbare uren per jaar	1.492	1.492	1.508
AF: Niet cliëntgebonden tijd (scholing, administratie, werkoverleg, verzorging, etc.)	160	160	38
Cliëntgebonden tijd	1.312	1.312	1.470
AF: Niet declarabele reistijd	0	126	35
Direct cliëntgebonden	1.312	1.206	1.435
Productiviteit percentage	71%	64%	76%

Tabel 6: opbouw productiviteit voor de Wmo in Deventer

Ziekteverzuim

Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage in de sector zorg en welzijn ligt momenteel vanwege de Covid-pandemie hoger dan we hier als uitgangspunt hanteren. Door ook de periode van voor de pandemie te betrekken, krijgen we een genuanceerder beeld. Dit is volgens ons reëel, mede omdat de nieuwe contracten ingaan per januari 2023 en de COVID effecten dan wellicht weer zijn afgenomen en omdat de contracten voor langere tijd worden aangegaan.

We hebben de meest recente cijfers geanalyseerd van het dashboard op: inzet.zorg.arbeidsmarktinbeeld.nl (met cijfers van Vernet). Daarin zijn geen

cijfers van de branche 'Sociaal Werk' verwerkt. Door te meten over de periode 2018 – 2021 betrekken we het Covid-effect bij deze parameter. Aldus komen we uit op een gemiddeld ziekteverzuim van 6,7%. Dat is gelijk aan **126 uur** per fte per jaar.

Reistijd

Voor de reistijd bij 'Huishouden' gaan we uit van een professional die 5 reizen per week maakt van gemiddeld 10 minuten per rit. Bij 42 werkweken per jaar komt er een gemiddelde van **35 uur per jaar** uit. Voor de reistijd bij 'Begeleiding' gaan we uit van een professional die 9 reizen per week maakt van gemiddeld 20 minuten per rit. Bij 42 werkweken per jaar komt er een gemiddelde van **126 uur per jaar** uit. Bij dagbesteding komt de cliënt naar de aanbieder, daar is derhalve geen reistijd aan de orde.

No Show

In de tabel is geen correctie opgenomen voor 'No-Show'. Dat lijkt ons om twee redenen niet nodig. Enerzijds verwacht de gemeente Deventer dat de gecontracteerde aanbieders door middel van actief beleid inzetten op het minimaliseren van de kans op onverwachte afwezigheid van een cliënt. Anderzijds maakt de gemeente het mogelijk om per cliënt eenmaal per factuurperiode, no-show alsnog te factureren. Daarmee is een eventueel risico op kostenverhoging als gevolg van no-show naar onze opvatting voldoende afgedekt en hoeft geen aanvullende parameter in het tarief te worden opgenomen.

2.7 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen¹ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden. Bij de berekening is uitgegaan van een percentage dat de gemeente Deventer in de voorgaande jaren heeft gehanteerd van **2,5%**. Overigens is deze risico-opslag niet bedoeld voor het dekken van kosten van innovatie van de dienstverlening.

Bron:

Voor deze opslag zijn geen objectieve en onafhankelijke bronnen bekend. We baseren op overwegingen die ook elders reëel worden gevonden. Een toets is bovendien dat het gekozen percentage boven het gemiddelde rendement van de sector over 2020² ligt.

2.8 Vervoer

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van de hiervoor beschreven kostprijselementen. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen tbv de dagbesteding Wlz in 2022³. Deze tarieven worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vastgesteld op basis van

¹ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

² Brancherapport gezondheidszorg, te downloaden via www.ey.com/barometer

³ Zie hiervoor de beleidsregel Prestatiebeschrijving en tarieven modulaire zorg 2022 (BR/REG-22125b).

objectief onderzoek. In die tarieven voor het vervoer naar dagbehandeling/dagbesteding onder de Wlz, wordt voor het gecontracteerd vervoer onderscheid gemaakt langs meerdere assen:

- a) Vervoer met middelen van de aanbieder
- b) Gecontracteerd vervoer voor kinderen/volwassenen, met/zonder rolstoel
- c) Individueel georganiseerd vervoer
- d) Afstand

Doelgroep	0-4 km	5-9 km	10-19 km	20-29 km	30-39 km	> 40 km
Eigen vervoer aanbieder	€ 7,85	€ 7,85	€ 17,85	€ 24,41	€ 33,68	€ 33,68
Volwassenen; gewoon	€ 17,85	€ 17,85	€ 24,41	€ 33,68	€ 33,68	€ 47,05
Volwassenen; rolstoel	€ 17,85	€ 24,41	€ 33,68	€ 33,68	€ 47,05	€ 65,12
Individueel vervoer	€ 17,85	€ 24,41	€ 47,05	€ 47,05	€ 65,12	€ 96,41

Tabel 7: vervoersvergoedingen Wlz-dagbesteding

Voor de Deventer hanteren we de volgende uitgangspunten voor een reëel tarief voor beide vervoersvarianten:

- **Regulier vervoer naar groepsbegeleiding**
Gebaseerd op het gemiddelde van het eigen vervoer van aanbieder en het gecontracteerd vervoer over **tot 10 km**. Hierdoor wordt er gerekend met gemiddelde van € 12,85 per dag. Dit wordt afgerond op een veelvoud van 60 cent en komt derhalve uit op **€ 12,60** per dag
- **Rolstoelvervoer naar groepsbegeleiding**
Gebaseerd op het gemiddelde van het (gecontracteerde) rolstoelvervoer over afstanden **tot 10 km**. Hierdoor wordt er gerekend met een

gemiddelde van € 21,13 per dag. Ook dit wordt afgerond op een veelvoud van 60 cent en komt derhalve uit op **€ 21,00** per dag

2.9 Overige kosten

Locatiekosten Dagbesteding

De hoogte van de kosten van de locatie bij dagbesteding (producten 'Ondersteuning activiteiten'), leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventaris-component (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de [NZa Prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2022 \(BB/REG-22125b\)](#).

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijsspeil 2022)	
Dagbesteding	Maximum tarief per dagdeel
H900: VG Licht	€ 7,17
H001g: GGZ Wonen 1	€ 8,66

Tabel 8: NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-22125b)

Op basis van de bovenstaande tarieven hanteren we een bedrag van **€ 8,00 per dagdeel** ter dekking van de kosten van de locatie. Daar komt een vergoeding bij voor het verstrekken van lichte catering en, bij de combinatie van twee aaneengesloten dagdelen, de kosten van een lunchmaaltijd. De kosten daarvan leiden we af van de overzichten van het NIBUD. Daaruit blijkt dat hiervoor per dag rekening moet worden gehouden met op bedrag van € 2,99 per dag voor een persoon van 14-50 jaar⁴. Op grond daarvan rekenen we **€ 1,50 per dagdeel** voor de kosten van koffie, thee en eenvoudige broodmaaltijd.

⁴ Zie: <https://www.nibud.nl/consumenten/wat-geeft-u-uit-aan-voeding/>

Groepsgrootte

Bij 'Ondersteuning Dagactiviteiten' is sprake van groepsgerichte ondersteuning. Dat betekent dat de kosten van de professional kunnen worden gedeeld over meerdere cliënten. In de volgende tabel is weergegeven met welke groepsgrootte we rekenen. Deze getallen zijn afkomstig uit de beschrijvingen van de verschillende omschrijvingen van de gemeente Deventer. Het gaat hier om gemiddelde waardes, die in de praktijk kunnen variëren.

Opdracht	Gemiddelde groepsgrootte
Ondersteuning activiteit Licht	Gemiddeld 8 cliënten per professional
Ondersteuning activiteit Basis	Gemiddeld 7 cliënten per professional
Ondersteuning activiteit Plus	Gemiddeld 6 cliënten per professional
Respijtopvang	Gemiddeld 8 cliënten per professional

Tabel 9: gemiddelde groepsgrootte bij de verschillende varianten

Reiskosten Huishoudelijke Hulp

Aan het uurtarief voor 'Ondersteuning Schoon Huis' en voor 'Regie bij het Huishouden', voegen we een extra opslag van **€ 0,35 per uur** toe vanwege de reiskosten van en naar de cliënten, vanwege ontbrekend woon-werkverkeer.

Respijtopvang

In de onderstaande tabel zijn de verschillende componenten van de respijtopvang beschreven in een vertaling naar de opbouw van het tarief. Hierbij zijn we uitgegaan van de taken die doorgaans door een mantelzorger worden geboden en die bij respijtopvang door de aanbieder worden overgenomen.

Mogelijke (mantel)zorgtaken	Basis voor een reëel tarief
Huishoudelijke taken in brede zin (onderdak, zorgen voor slapen, maaltijden, etc.)	Dit betreft het leveren van 'bed, bad, brood'. Hierbij gaat het om de kosten van de stenen en inventaris en om het bieden van bijbehorende hotelmatige voorzieningen. Om hiervoor een reëel tarief te bepalen, leiden we de kosten hiervan af van het vergelijkbare 'opname niet-geïndiceerde partner' zoals dit in de Wlz mogelijk is. Dit betreft het logeren van een gezonde partner van een cliënt in een Wlz-instelling (VVT). Deze partner doet geen beroep op zorg/behandeling, waardoor dit met het logeren onder de Wmo is te vergelijken. Het NZa tarief hiervoor bedraagt in 2022 € 55,18 per etmaal (conform de beleidsregel BR/REG-22125b).
Persoonlijke en lijfsgebonden zorg (hulp bij aan- en uitkleden, wassen, verzorging, etc.)	nvt (zorgverzekeringswet)
Toezihtstaken (aandacht hebben, aanwezig zijn, begeleiding door de dag, eventueel ADL-assistentie, slaapwacht tijdens nachtelijke uren)	Dit betreft het overnemen van de taken die door de mantelzorger worden verricht. De wijze waarop dit is georganiseerd, kan per aanbieder verschillen. Vaak wordt hierbij (voor een deel) gebruik gemaakt van geschoolde vrijwilligers. Voor het bepalen van een reëel tarief, gaan we uit van de aanwezigheid van een medewerker van het opleidingsniveau uit tabel 3. Daarbij bedient één professional overdag (07:00-20:00 uur) de groep met een gemiddelde groepsgrootte van 8 cliënten. Bij deze inzet

Mogelijke (mantel)zorgtaken	Basis voor een reëel tarief
	gaan we uit 12,3% toeslag ORT (omdat deze inzet ook tijdens het weekend kan worden geboden), zie bijlage 2. Tijdens de nachtelijke uren (20:00-07:00 uur) wordt van een slaapwacht gebruik gemaakt wordt. Hiervoor gaan we uit van de aanwezigheid van een slaapwacht die de instelling die het logeren levert doorgaans vanuit overige (Wlz-) voorzieningen reeds beschikbaar heeft.
Reguliere Wmo-ondersteuning	nvt (niet via dit product; andere Wmo producten)
Geneeskundige zorg	nvt (zorgverzekeringswet)

Tabel 10: Opbouw respijtopvang

Traject Vraagverheldering

Dit traject kan eenmalig worden afgegeven. Het traject gaat uit van de inzet van een professional die 'persoonlijke ondersteuning basis plus' biedt, voor **gemiddeld 10 uren** in een periode van twee maanden.

Traject Vraagverheldering & stabilisatie

Dit traject kan eenmalig worden afgegeven. Het traject gaat uit van de inzet van een professional die 'persoonlijke ondersteuning basis plus' biedt, voor **gemiddeld 20 uren** in een periode van twee maanden.

Traject Directe ondersteuning

Dit traject kan eenmalig worden afgegeven. Het traject gaat uit van de inzet van een professional die 'persoonlijke ondersteuning basis plus' biedt, voor **gemiddeld 15 uren** in een periode van één maand.

2.10 Indexatie 2024 en daarna

De tarieven in het gemeentelijke sociaal domein zijn opgebouwd uit meerdere componenten, waarvoor verschillende indices zijn aangewezen. Wij adviseren de gemeente Deventer hierbij de volgende uitgangspunten te hanteren:

1) Salariskosten

Het aandeel van de salariskosten is bij de ambulante functies 90% en bij de verblijfsfuncties 82%. De best bruikbare index is volgens ons het CBS indexcijfer voor de loonontwikkeling in de gezondheidszorg (deel verzorging en welzijn). Deze wordt achteraf vastgesteld. Voor het voorlopige indexcijfer voor het lopende jaar, kan gebruik worden gemaakt van de voorlopige OVA, zoals de overheid die vaststelt.

2) Materiële kosten

Het aandeel van de materiële kosten is bij alle producten 8%. De best bruikbare index is volgens ons het CBS prijsindexcijfer voor de consumentenprijzen, de CPI. Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

3) Kapitaallasten

Het aandeel voor de kapitaallasten is bij de ambulante functies 2% en bij de verblijfsfuncties (waarvoor de cliënt naar de aanbieder toekomt, dus dagbesteding, logeren, verblijf) 10%; dit betreft de kosten van gebouwen die de organisatie gebruikt. De beste index hiervoor is volgens ons de NZa index kapitaallasten. Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

De werkwijze die wij adviseren is als volgt:

- Voorafgaand aan het nieuwe jaar worden de berekende tarieven geïndexeerd op basis van 50% van de voorlopige indices zoals die voor het volgende jaar worden voorzien.
- Voor het daaropvolgende jaar wordt eerst het tarief over lopende jaar gecorrigeerd op basis van de werkelijke uitkomsten van de indices over

het lopende jaar; en dan geïndexeerd op basis van 50% van de nieuwe voorlopige waarden voor volgende jaar. Er vindt geen verrekening plaats over het verschil tussen de voorlopige en de werkelijke indices.

Ondersteuning schoon huis

Ondersteuning schoon huis wordt geleverd door personeel in één salarisschaal uit één cao. Daarmee is op eenvoudige wijze te berekenen wat het effect is op het tarief bij prijsstijgingen en salarisaanpassingen. Wij adviseren de indexatie van de salariskosten voor het tarief bij dit product, zowel voorlopig als definitief te baseren op de ontwikkelingen in de cao VWT. Dat kan, omdat over het algemeen aanpassingen van de loonschalen ruim van tevoren bekend zijn. Daarbij kan worden overeengekomen dat voor de voorlopige indexatie een onderhandelingsakkoord kan volstaan, terwijl voor de definitieve bepaling alleen de cao geldt die 'algemeen verbindend' is verklaard.

	Salaris	Materieel	Kapitaal
Voorlopige index	OVA	CPI	NZa kapitaallasten
Definitieve index	OVA	CPI	NZa kapitaallasten
Aandeel ambulante functies	90%	8%	2%
Aandeel verblijfsfuncties	82%	8%	10%

Tabel 11. Overzicht advies indexatie

Bijlage 1: Definities overhead in het sociaal domein

Bij een aantal kostencomponenten verwijzen we naar de nummers uit het Prismant rekenschema voor zorginstellingen, een in de sector erkende opbouw van de administratie.

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien.

(Personele) Overhead

Niet-clientgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.).

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningschema zijn dit rekeningen uit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiële kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewoner gebonden kosten

Dit betreft o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouwgebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48.

Bijlage 2: Opbouw ORT

ORT (respijtopvang)		inzet	ORT	aandeel
doordeweek 00:00-06:00	44%	13	0,0%	
doordeweek 06:00-07:00	22%		0,0%	
doordeweek 07:00-20:00	0%		0,0%	
doordeweek 20:00-22:00	22%		0,0%	
doordeweek 22:00-24:00	44%		0,0%	0,0%
zaterdag 00:00-06:00	49%	13	0,0%	
zaterdag 06:00-08:00	38%		2,9%	
zaterdag 08:00-12:00	0%		0,0%	
zaterdag 12:00-22:00	38%		23,4%	
zaterdag 22:00-24:00	49%		0,0%	26,3%
zon/feestdagen	60%	13	60,0%	60,0%
	inzet	13		12,3%